گزارش

۲ماه تا پرواز ایران- آمریکا

● **شرق:** چند روز بعد از بازگشت حسن روحانی از نشست نیویورک، اکبر ترکان، مشاور رییس‌جمهوری از دستور ویژه دکتر روحانی برای برقراری پرواز مستقیم بین تهران و واشنگتن خبر داد. از آن پس خبرهای زیادی در این مورد به گوش رسیده است. قائم‌مقام وزیر راه‌وشهرسازی در امور هوانوردی و هواشناسی از تلاش برای راه‌اندازی این پرواز از ابتدای سال جدید میلادی (۱۱دی) خبر داد. او گفت: «ممکن است تا حدود دوماه دیگر شاهد اولین پرواز مستقیم بین این دو کشور پس از انقلاب باشیم.» روز گذشته «فرهاد پرورش» مدیرعامل ایران‌ایر هم گفت که هما آمادگی کتبی خود را به این منظور به مشاور ارشد رییس‌جمهوری و سازمان هواپیمایی اعلام کرده است. برقراری مجدد پرواز ایران- آمریکا به‌عنوان یکی از تصمیمات و سیاست‌های دولت یازدهم و سازمان هواپیمایی کشوری مطرح شد و به‌همین دلیل اکبر ترکان به‌عنوان مشاور ارشد رییس‌جمهوری و سرپرست معاونت امور بین‌الملل ریاست‌جمهوری، نامه‌ای به شرکت‌های هواپیمایی نوشت و خواست تا آمادگی خود را برای برقراری پرواز مستقیم ایران و آمریکا اعلام کنند. پرورش در این‌باره به مهر گفت: «وقتی مسافر و تقاضا برای این مسیر هوایی وجود دارد، مفهومی ندارد دولت آمریکا برای برقراری این مسیر هوایی مجوز صادر نکند.» به گفته پرورش «با توجه به اینکه ایران‌ایر قبلا هم پرواز مستقیم به نیویورک داشته، در صورت صدور مجوز، آمادگی برقراری دوباره این پروازها با بویینگ‌های ۷۴۷ را دارد.» به نظر می‌رسد شرکت هواپیمایی جمهوری‌اسلامی‌ایران، آسمان و ماهان، سه ایرلاینی هستند که توانایی برقراری پرواز در این مسیر را دارند. از سوی دیگر علیرضا جهانگیریان، رییس سازمان هواپیمایی کشوری هم در مراسم معارفه خود گفته بود که منتظر اشاره برای برقراری پرواز ایران- آمریکا هستند. از سوی دیگر محسن بهرامی، رییس حوزه معاونت اجرایی رییس‌جمهوری گفت: «برای انجام این پرواز کمیته‌هایی در حال تشکیل است و در هر حوزه بررسی‌های لازم صورت می‌گیرد و پس از آماده‌شدن نتیجه بررسی‌ها در صورت موافقت هیات‌وزیران مبادله موافقتنامه با طرف‌های مقابل نظیر سازمان هوایی هواپیمایی بین‌المللی و دیگر نهادها انجام خواهد گرفت.» هیات نمایندگان اتاق بازرگانی ایران پیشنهاد کرده‌اند که مبدا و مقصد این پرواز، کیش-نیویورک یا تهران-نیویورک باشد. ابوالفضل حجازی، یکی از اعضای این هیات می‌گوید: «بسیاری از تورهای مسافرتی می‌توانند بدون نیاز به ویزا وارد کیش شوند و به این ترتیب و با این پرواز، درآمد توریستی خوبی برای ایران فراهم شود. ایرانیان مقیم آمریکا هم می‌توانند به‌طور مستقیم بلیت این پرواز را بخرند و بدون ویزا وارد کیش شوند و سپس در صورت نیاز، از آنجا درخواست ویزا کنند و داخل کشور شوند.»

درخواست ادامه غنی‌سازی ۲۰درصد

طرح ۲فوریتی مجلس برای محدودسازی تیم هسته‌ای

کریمی‌قدوسی: مثل کنگره آمریکا عمل می‌کنیم

شرق، آمنه شیرافکن: سردار کریمی‌قدوسی طرح دوفوریتی معناداری رو کرده، آن هم در آستانه سفر تیم مذاکره‌کننده ایران به ژنو۳. او مشغول جمع‌آوری امضاست و آنطور که خبر داده «آخرین امضاها به عدد ۱۱۰ رسیده است.» کریمی‌قدوسی طرح دوفوریتی «الزام دولت به حفظ حقوق هسته‌ای طبق مفاد ان‌پی‌تی در مذاکرات» را به دستخط خودش نوشته و سخاوتمندانه در اختیار خبرنگاران قرار می‌دهد. طرح پیشنهادی او ۱۴بند دارد و در ابتدای آن آمده: «کاهش تولید و توقف روند توسعه هسته‌ای ملت، قابل اغماض و مذاکره نبوده و دولت مجاز نیست توافقی انجام دهد که این حقوق نادیده گرفته شود.» البته بندهای دیگر آن به اندازه خود کریمی‌قدوسی و سروصدایی که طرح دوفوریتی به راه انداخته، تندوتیز نیست.

افراد غیرمسوول اظهارنظر کارشکنانه نکنند

اما بررسی بندهای مختلف آن نشان از آن دارد که این طرح دوفوریتی خروجی یکی، دوروزه چند نماینده مخالف با سیاست خارجه دولت یازدهم است و از غنا و قوت حقوقی و منطقی کافی بهره‌مند نیست. برخی نطق‌های روز گذشته در صحن نشان از نارضایتی برخی نمایندگان با جمع‌آوری امضا برای این طرح دوفوریتی داشت. رمضانعلی سبحانی‌فر، نماینده مردم سبزوار با انتقاد از آنچه «اظهارنظر افراد غیرمسوول» می‌نامد تاکید دارد: «دنیا بداند تیم هسته‌ای ما با اعتماد مقام‌معظم‌رهبری و ملت ایران، دیپلماسی نوین دکتر حسن روحانی را به پیش می‌برد، ولی انتظار دارم که افراد غیرمسوول از اظهارنظرهایی که در روند امور، اخلال و به منافع ملی خدشه وارد می‌کند، خودداری کنند.» سیدحسین نقوی‌حسینی نیز معتقد است: «طرح دوفوریتی به جای قانونگذاری سیاستگذاری کرده و این در حیطه مسوولیت‌های مجلس نیست.»

طرح دوفوریتی ضعیف است

توجیه کریمی‌قدوسی- طراح اصلی این ایده- برای رسیدن به چنین طرحی، همترازبودن با مخالف‌هایی است که این روزها کنگره آمریکا با سیاست‌های اوباما در پیش گرفته و می‌گوید: «شما شاید بعدتر مفهوم این طرح دوفوریتی را بفهمید، ارایه چنین طرح‌هایی در آستانه مذاکرات تعیین‌کننده است، همان‌طور که کنگره ساز مخالف می‌زند، ما هم باید صدای اعتراضمان را به گوش جهانیان برسانیم.» با این‌وجود احمدرضا دستغیب، عضو کمیسیون امنیت، طرح را «ضعیف و غیرمستدل» دانسته و می‌گوید: «ای کاش طراحان آن برای نوشتن بندهای انتقادی وقت بیشتری می‌گذاشتند، به هر حال خبر این طرح دوفوریتی ترجمه خواهد شد و به گوش جهانیان می‌رسد اما سطح مخالفت در این طرح ضعیف، غیرمنطقی و غیراصولی بوده و دوستان ما باید برای چنین کارهایی وقت بیشتری می‌گذاشتند.» اینطور که از گفته‌های کریمی‌قدوسی استنباط می‌شود این طرح دوفوریتی قرار است دیپلماسی همراه و پنهان مجلس برای دولتی‌ها باشد. اما مرور سخنرانی‌ها و گفته‌های کریمی‌قدوسی تردیدهایی در این زمینه به وجود می‌آورد؛ در چند نشست اخیر با وزیر امورخارجه سابقه خوشی از گفت‌وگو و مباحثه میان او و محمدجواد ظریف شکل نگرفته. نه اخبار مثبتی از تعامل کریمی‌قدوسی با دولت به هنگام حضور ظریف در کمیسیون امنیت به گوش رسیده و نه نشست اخیر در وزارت امورخارجه چندان بی‌حاشیه برگزار شده است. اکنون این پرسش مطرح است که تصویب چنین طرحی همزمان با سفر تیم مذاکره‌کننده هسته‌ای ایران به ژنو، در تناقض و مخالفت با حمایت همه‌جانبه مسوولان عالی رتبه نظام از تیم هسته‌ای نیست؟ کریمی‌قدوسی در همین زمینه می‌گوید: «ما بنایی بر مخالفت نداریم، اما از حقوق هسته‌ای‌مان کوتاه نخواهیم آمد.»

با سروصدا خودنمایی می‌کنند

عابد فتاحی، نماینده ارومیه همراهان ایده‌های کریمی‌قدوسی و امثال او در بهارستان را «۳۰ تا ۴۰نفر» می‌داند و می‌گوید: «اینها بیشتر به‌دنبال جلب توجهند، اگر نه تیم هسته‌ای ایران امروز به حمایت همه‌جانبه نمایندگان مجلس نیازمند بوده و مخالفت‌ها برای ما سودی در بر ندارد. مجلس ایران هیچ ربطی به کنگره آمریکا ندارد و آقایان مسایل را با هم اشتباه نکنند.» به گفته او، «طیف فکری تندروانه کریمی‌قدوسی در مجلس همراه زیادی ندارد و این طرح به سرانجامی نخواهد رسید.» هادی شوشتری، عضو کمیسیون امنیت نیز در همین زمینه به «اهمیت شنیده‌شدن صدای رای مردم در انتخابات اخیر» اشاره دارد: «برخی نمایندگان هنوز در دریافت پیام انتخابات اخیر تردید دارند و گویی نمی‌خواهند واقعیت سیاسی رخ‌داده را بپذیرند، مردم از نمایندگانشان انتظار دارند همسو با منافع ملی عمل کنند و در این مسیر کارشکنی صورت نگیرد.»

اول مقایسه کنید، بعد نمره بدهید

البته فتاحی از رفتارهای انتقادی برخی نمایندگان در مجلس برداشت متفاوتی ارایه می‌کند: «آنها به سادگی می‌توانند سطح تاثیرگذاری و دستاوردهای تیم مذاکره‌کننده هسته‌ای دولت یازدهم را با دولت‌های نهم و دهم مقایسه کنند و خب بالطبع نمره نهایی دولت یازدهم با تفاوت از میانگین خدمات دیپلماتیک دولت قبل بالاتر بوده است.» فاطمه آلیا طرح دوفوریتی را امضا کرده و درباره دلایل موافقتش با چنین طرحی می‌گوید: «در آستانه برگزاری مذاکرات ژنو۲ قصد تصویب چنین طرحی را در صحن علنی مجلس داریم تا بر اساس آن دولت ملزم به حفظ حقوق هسته‌ای ایران در مذاکرات آتی شود.» امروز مذاکرات ژنو با حضور ایران و کشورهای ۱+۵ برگزار می‌شود. ارزیابی‌های کارشناسی نشان از آن دارد که این طرح در صحن علنی راه به جایی نخواهد برد و از همین حالا محکوم به شکست است. اما تحلیل کلی نمایندگان منتقد این طرح- از اصولگرا گرفته تا اصلاح‌طلب- بدهنگام‌بودن طرح چنین ایده‌ای از سوی کریمی‌قدوسی و تیم همراهش است؛ ایده‌ای که از همین حالا در رسانه‌های جهانی انعکاس خواهد یافت و به نوعی عدم‌همراهی پارلمان ایران در آستانه این مذاکرات سرنوشت‌ساز، تفسیر خواهد شد؛ آنچه از سوی کریمی‌قدوسی در اقدامی مشابه مخالفت کنگره آمریکا با سیاست‌های اوباما ارزیابی می‌شود.

گاف رسانه‌ای

اما نکته دیگری که دیروز در پوشش رسانه‌ای خبر تعیین‌کننده ارایه طرح دوفوریتی «الزام دولت به حفظ حقوق هسته‌ای طبق مفاد ان‌پی‌تی در مذاکرات» جلب توجه می‌کرد، پوشش سهل‌انگارانه این خبر بود. این در حالی است که پوشش این خبر یک‌روز مانده به آغاز مذاکرات ژنو۳ در سیاست خارجی ما تعیین‌کننده بود اما بسیاری از رسانه‌ها- اغلب اصولگرا- به‌جای طرح دوفوریتی، از طرح سه‌فوریتی در خبرشان نام برده و تا ساعات پایانی روز گذشته نسخه خبری منتشرشده روی سایت خبری‌شان تصحیح نشده بود. گویا از طرح سه‌فوریتی این ایده استقبال ضمنی کرده بودند، بی‌توجه به اینکه میان طرح دوفوریتی و سه‌فوریتی تفاوت فاحشی وجود دارد. در صورت تصویب طرح سه‌فوریتی، مجلس در همان جلسه وارد دستور می‌شود (ماده۱۱۶ آیین‌نامه) و نیازمند ارجاع به کمیسیون هم نیست. اما طرح‌ها و لوایح دوفوریتی پس از تصویب دوفوریت بلافاصله بین نمایندگان توزیع می‌شود و ۲۴ساعت پس از توزیع در مجلس مطرح خواهد شد. خبرنگاران از منابع خبری گله می‌کردند که چرا همان ابتدا به‌جای طرح دوفوریتی از سه‌فوریتی نام برده‌اند و این سوال بی‌پاسخ ماند که با وجود اعلام رسمی دوفوریتی‌بودن طرح، چرا کماکان خبر سه‌فوریتی روی سایت‌ها باقی ماند؛ خبری که به‌زعم رسانه‌های اصولگرا سروصدای زیادی در همه‌جا به راه انداخته است.

متن طرح پیشنهادی نمایندگان

۱- ادامه توسعه سایت‌ها و کارخانجات غنی‌سازی وابسته (از جمله کارخانه غنی‌سازی نطنز) برای تولید سوخت نیروگاه‌های قدرت هزارمگاواتی تا سقف تولید ۲۰هزار مگاوات برق هسته‌ای بر اساس برنامه. ۲- ادامه اقدام به ساخت و نصب سانتریفیوژهای نسل دوم و سوم و جایگزین‌کردن آنها با سانتریفیوژهای نسل اول به‌منظور بهره‌وری اقتصادی و صنعتی تولید اورانیوم با غنای موردنیاز بر اساس برنامه‌های اجرایی سازمان انرژی اتمی. ۳- ادامه ذخیره‌سازی اورانیوم غنی‌شده برای سوخت سه‌ساله یک نیروگاه (نیروگاه موجود و توسعه آینده). ۴- ادامه اقدام به اکتشاف و توسعه معادن اورانیوم در سطح کشور بر اساس برنامه. ۵- ادامه تولید اورانیوم با غنای ۲۰درصد برای رفع نیاز به تولید میله‌های سوخت، تولید رادیو داروها و پرتودرمانی، سایر مصارف صلح‌آمیز هسته‌ای بر اساس نیاز داخل و بازار تجارت. ۶- ادامه و تکمیل کارخانه آب‌سنگین اراک جهت بهره‌مندی ملت ایران خصوصا بیماران سرطانی. ۷- ادامه همکاری‌های لازم با آژانس هسته‌ای، تلاش و اقناع افکار عمومی برای مقابله با تهاجمات دشمنان برای محروم‌کردن ملت ایران از حقوق مسلم هسته‌ای خود. ۸- چنانچه هر یک از نهادهای حکومتی طرف مذاکره هسته‌ای، تحریم‌ها یا اقدامات غیردوستانه‌ای را علیه نهادها و اشخاص جمهوری‌اسلامی ایران تصویب یا اعمال کند، دولت مکلف است اقدامات مقابله‌به‌مثل از جمله تقدیم لایحه برای تصویب در مجلس شورای اسلامی را به عمل آورد. ۹- هرگونه موافقت با خواسته‌های طرف مقابل نباید خارج از معاهده ان‌پی‌تی باشد. ۱۰- حمایت و حفاظت همه‌جانبه از دانشمندان و کارشناسان حوزه هسته‌ای کشور. ۱۱- ایجاد امکان تعامل با کشورهای بی‌طرف و دوست و مستقل در همکاری‌های صلح‌آمیز هسته‌ای. ۱۲- تولید محصولات تجاری هسته‌ای به‌ویژه داروهای هسته‌ای و امکان صادرات آنها در راستای حماسه اقتصادی و اقتصاد مقاومتی. ۱۳- توسعه مرکز و پژوهشگاه‌ها و دانشکده‌های هسته‌ای و تجهیز هرچه بیشتر آنها. ۱۴- اقدام برای معرفی چهره‌های مظلوم دانشمندان هسته‌ای شهید ملت ایران در سطح بین‌الملل و مجامع بین‌المللی و ثبت این مظلومیت در سازمان ملل‌متحد و آژانس بین‌المللی هسته‌ای.

الو شرق ۸۸۶۴۰۲۶۰
sharghline@sharghdaily.ir
پیامک: ۳۰۰۰۴۶۹۹

● روز گذشته در ایستگاه حقانی برای تهیه بلیت یکسره به گیشه مراجعه کردم بلیت آن ۴۵۰تومان بود ولی وقتی ۵۰۰تومان دریافت می‌کردند بقیه را برنمی‌گرداندند، به رییس ایستگاه هم که اعتراض کردم در پاسخ به من گفت: ما برای گرفتن سکه با بانک مرکزی هم صحبت کردیم. یکسری توجیهاتی می‌کردند که کاملا غیرمنطقی بود.

● درود به آیدین و مطلب غم‌انگیز «جفا به فردوسی» که کلی احساس دختر گلم را در خود حس کردم که با دستان نه‌چندان باز بر فردوسی زاری کرد و کردم! بیشتر درد را من حس کردم.

یک ایرانی بختیاری

● پیشنهاد می‌کنم یک صفحه مخصوص درمورد سالگرد ترور کندی رییس‌جمهور آمریکا کار کنید؛ تمامی اتفاقاتی که رخ داده و چطور کشته شده را به‌طور کامل بنویسید.

● در سال‌های اخیر تمام تبلیغات گسترده روی اتوبوس‌های شرکت واحد اتوبوسرانی شهری در اصفهان و حومه و شهرهای دیگر کشور که با رنگ‌های مختلف و اشکال عجیب‌وغریب و گوناگون که دورتادور اتوبوس‌ها از پایین تا زیر سقف و حتی تا روی شیشه‌ها ادامه دارد، چهره شهرها را زشت و نازیبا کرده است که برای مردم هیچ سودی ندارد و فقط سود آن به موسسات تبلیغاتی و خود آنها (اتوبوسرانی) می‌رسد و مردم هیچ نقشی در آن ندارند و فقط باید این امور را تحمل کنند.

محمود بلیغیان -اصفهان

● از سخنان آقای فاضل‌میبدی کمال تشکر و برای ایشان و تمامی عالمان اصیل آرزوی طول عمر دارم.

● اگر دقت کنید می‌بینید در همه جوامع پیشرفته معلمان از محترم‌ترین و مرفه‌ترین اقشار جامعه هستند و دلیل پیشرفتشان هم احترام به علم و معلم است. همیشه می‌گفتند روزهایی که به دلیل برف یا آلودگی، مدارس تعطیل است چرا به معلمان حقوق می‌دهند؟ اما روز دوشنبه، روزنامه شما از قول یکی از اولیا گفته بودند وقتی مدارس تعطیل شد ما ناچار شدیم از فرزندمان در خانه نگهداری کنیم، از کار و زندگی‌مان عقب ماندیم. خواستم بگویم هموطن عزیز، نگه‌داشتن یک فرزند سخت است؟ ولی معلم فرزند شما و ۴۰نفر دیگر مثل فرزند شما را نگه می‌دارد و به او درس و علم و ادب یاد می‌دهد، پس کمی قدردان زحمت‌های معلمان فرزندان خود باشید.

یک فرهنگی